

Baand, der knytte Danmark til dets fjærne, nordlige Blande, efter tusende Aars Forløb at lade dem gjenoptage den historiske Tradition, og stærkere end nogen Sinde før

at fremtræde som skjærmende Vogtere af de Interesser, der tumle sig paa det stærkest befærdede Hav i Verden.

Japan paa Fiskeriudstillingen i Berlin,

af A. Føddersen.

Japan har paa den internationale Fiskeriudstilling i Berlin atter overrasket ved den Ihærdighed og Kraft, der aabenbarer sig i dets Forsøg paa at træde ind i Rækken af de civiliserede Folkefærd. Man vidste jo nok, at det i flere andre Retninger gjør sig Umage for at evropæisere sig; men at det ogsaa i videnskabelig Henseende kommer med og at selv dets Fiskerier gaa ind under den ny Kulturstrømning har overrasket os og vist, at der er en dyb og kraftig Drift til Udvikling i dette Folk. Allerede i Wien, Philadelphia og Paris fik Japan et Ry som dygtig Udstiller; dets Deltagelse i dette Aars internationale Fiskeriudstilling har bragt det frem i første Række. Vi ere her Vidne til et kulturhistorisk Fænomen af stor Interesse, og skjønt man kan sige, at den etnografiske og zoologiske Side var den overvejende i den japanesiske Afdeling, var der dog meget, som peger videre frem. Det vil sikkert ikke vare længe, før Japans Fiskerier ogsaa møde som producerende til det evropæiske Marked.

Der var kun to Udstillere fra Japan, men deres Kollektivsamlinger vare da ogsaa til Gjengjæld særdeles interessante og kompetente; thi den ene var det kejserlige Ministerium for det Indre og den anden det kejserlige Departement for Kolonisation, der kun udstillede fra Jeso. Man ser, at ogsaa Japan har sin Administration i Orden. Som Kommissær mødte Professor *S. Matsubara* fra Universitetet i *Tokio*, der tillige var Indenrigsministeriets Konsulent. Det var en meget net, ung, lille Mand, beskeden og venlig i Færd og evropæisk paaklædt. Det er virkelig mærkeligt, at medens han, som for første Gang var uden for Japan, forstaar og taler tysk, kunde af Nordamerikas 6 Udsendinger ikke en eneste udtrykke sig flydende paa dette Sprog, og flere af dem kunde kun engelsk.

Til Hjælp ved Opstillingen af de henved 800 Udstillingsnummere har Matsubara haft det Held i Berlin at finde en dygtig Hjælper, nemlig Dr. *F. Hilgendorf*, som er nøje kjendt med de japanesiske Forhold; ved disse Mænds forenede Kræfter havde Japans Afdeling faaet sit ejendommelige Udtryk. Med Rette havde man udstyret og

smykket Vægge og Vinduer saaledes, at alle Sagerne, saa vidt mulig, saas i Hjemlandets Belysning og Omgivelser. Man havde nemlig i dette Øjemed dækket Salens Vinduer med fem store, fantastiske Figurmalerier paa transparent Papir. I det midterste Vindue saa man den yndige Kuvannon, Vandenes guddommelige Herskerinde, ridende paa en kæmpestor Karpe, drage gennem sit Rige, medens paa hendes ene Side en vældig Drage snoede sig op i Skyerne og paa den anden en med Pigge og Finner stærkt udstyret Delfin ilede af Sted. I et andet Billede saa man den tusendaarige Urasjima Taro sidde paa Ryggen af en sølvhaaret Skildpadde og i Færd med at tiltræde en af sine navnkundige Rejser for at granske Havbundens Vidundere o. s. fr. Ved Hjælp af disse Billeder havde man tildækket de for japanesiske Forhold fremmede Vinduer og frembragt den stemningsfulde Belysning, som er ejendommelig for Japans Papirsrunder. Tre større Billeder paa Salens Bagvæg forestillede en fornem Dames Sejltur med sine musicerende Tjenerinder, en Markedsplads og nogle med Fiskefangst sysselsatte Piger, og de bidroge yderligere til at sætte Tilskueren i Stemning og at lade ham bruge en anden Maalestok for Opfattelsen af den japanesiske end af de andre Afdelinger paa Udstillingen. Endelig var Salen udstyret med nogle iøjnefaldende Forhæng, hvorpaa var udsyret Kiku-Stjærnen, d. v. s. Blomsten af *Chrysanthemum indicum* og Mikado-Familiens Vaabenmærke, samt den røde, opgaaende Sol, som er det japanesiske Vaabentegn. Paa den ene Endevæg hang et stort, nyt Kaart over det japanesiske Rige. Det er udarbejdet med saa megen Omhu og Dygtighed af Kaarttegneren Mivamoto, at man uagtet dets japanesiske Tegnskrift troede at have et evropæisk Arbejde for sig. Det nyeste og bedste evropæiske Kaart over Japan, som netop hang paa den modsatte Væg, kunde hverken i Indhold eller Udførelse maale sig med det fra Japan kommende. Imellem de japanesiske Kaartarbejder var der tillige smukke Søkaart og endog et Kaart over Fiskenes geografiske Udbredelse i Landet.

Enkelte af de japanesiske Dyreformer tjente paa Grund af deres Størrelse og mærkelige Ydre til at fuldstændiggjøre Afdelingens Ejendommeligheder. Dette gjaldt saaledes om den Kæmpeblæksprutte, som under Loftet indtog Salens Midte og som var ophængt i et Garn. Dette Dyr er paa ingen Maade noget Værk af Fantasien, men en tro Efterligning af et 1873 fanget og i Japans Hovedstad fremvist Stykke. Det blev under Fremvisningen omtalt saaledes paa Plakaterne, som bleve opslaaede i Staden: „Denne store Blæksprutte er fanget ved Kisarasu paa Kysten af Kadsusa. Saa store Blæksprutter ere meget sjældne i Japan. Den er næsten 27 Fod lang. Fiskeren fangede den ved Guds Bistand, men under megen Møje og Fare“. For Resten kunde man i et Glas med Spiritus se et Øje og lidt af en Fangearm af et andet Stykke af samme Art (*Megathentes Martensii*), som var kjøbt paa Fisketorvet i Tokio. Et andet mærkeligt Dyr var en Kæmpekrabbe (*Macrocheira Kaempferi*), det største Krebsdyr, man kjender, og hvis Forlemmer spænde over mere end 10 Fod. Dens Krop er noget mindre end man skulde tro; men alligevel tildrog denne Krabbe, som kun en sjælden Gang tilfældig drages op fra en Dybde af 1500—2000 Fod, sig alle besøgendes Opmærksomhed og lod dem ane, at der i Afdelingens talrige Glas og Kar gjemtes mange ualmindelige Dyr fra de japanesiske Farvande. Sa-

gerne fra Jeso (eller rettere Hok-kai-dō) skyldes næsten alle Aino-Folket, et ukultiveret Folk, som staar under Japans Herredømme. Ikke engang den kunstige Udklækning er fremmed i Japan, og der fandtes udstillet en Model af Udklækningsanstalten ved Saitama-Ken. Det er rigtig nok efter evropæisk Mønster, at Fiskene udklækkes, men det er dog altid ejendommeligt nok, at de unge Fiske blive fodrede med Puper af Silkesommerfuglen. Endog Østersavl drives, og man har allerede begyndt at efterligne de evropæiske Konserverfabrikanter. Der var saaledes udstillet Daaser med henkogte Østers og Avahi fra Okayama-Ken; Avahi er Navnet paa en Snegl, Kæmpesøret, som almindelig spises i Japan. Desuden var der ogsaa flere Slags tørret, saltet og røget Fisk, men vi indestaa ikke for, at alle disse Delikatesser ville falde i Evropeeres Smag. Om Fiskeredskaberne kan her kun mærkes, at deres Hovedformer ogsaa i Japan ere de samme, som man møder dem over hele Jorden; men de japanesiske Næt ere lavede af Silke og meget fine; og da de altsaa ere meget lidet synlige i Vandet, ere de vistnok stærkt fiskende. Efter Fiskeriudstillingen i Berlin maa man anse det for en Selvfølge, at det japanesiske Øfolk har et meget udviklet Fiskeri, og at dette er en gammel Næringsvej i Landet; man maa kun undres over, at man ikke har sagt sig dette i Forvejen.

Nye Opdagelser i Afrika,

af O. Irminger, Kaptajn i Flaaden.

Undersøgelsen af Afrika skrider frem med stærke Skridt, og trods alle Vanskeligheder og alle Farer kommer der hvert Aar, ja! hver Maaned Meddelelser om nye og vigtige Opdagelser i denne Verdensdel. Vi tillade os i det følgende at gjøre opmærksom paa et og andet i denne Henseende, der har almindelig Interesse.

For at undersøge ukjendte Egne mellem **Østkysten af Afrika** og Njassa Søens nordlige Del og derfra videre til Tanganjika Søens sydlige Del har det kgl. geografiske Selskab i England udsendt en Expedition. Det er, som man véd, de store Søer i det indre Afrika, der som Midtpunkter for forskellige civilisatoriske Foretagender have en særlig Interesse, og den nævnte Expeditions Opgave var derfor af stor Vigtighed. Under Ledelse af *Keith Johnston*, en yngre Mand, af hvis Interesse for Geografi og af hvis Erfaring som rejsende man lovede

sig meget, afsejlede Expeditionen den 14de Maj 1879 fra Sansibar til Dar-es-Salaam, der ligger paa Afrikakysten nogle faa Mile fra Sansibar. Expeditionen var fortræffelig udrustet, og efter i Dar-es-Salaam at have completeret Dragernes Antal til 150, brød man senere op mod det Indre. Den 28de Juni afgik dog Johnston ved Døden som Følge af en Sygdom, han havde paa draget sig ved at have vadet i en Sump, hvor Vandet naaede ham til Skuldrene, og Expeditionens Ledelse tilfaldt nu den anden Evropæer, der var med i Expeditionen, nemlig *Joseph Thomson*, en 21aarig ung Mand, der imidlertid har vist sig at være sin vanskelige Opgave voksen. I Slutningen af September naaede han Njassa Søens nordligste Del, og de ukjendte Egne have vist sig at være af den Natur, at de ikke lægge Samfærdselen for store Hindringer i Vejen, ligesom de indfødtes Holdning